№12 Ыдырыс Кадыркулов атындагы жалпы билим беруучу орто мектеби

КЫРГЫЗ АДАБИЯТЫ САБАГЫ БОЮНЧА АЧЫК САБАК

ТЕМА: ЧЫНГЫЗ АЙТМАТОВ «БИРИНЧИ МУГАЛИМ» ПОВЕСТИ

КЛАССЫ: АЛТЫНЧЫ

АТКАРГАН: ТУРДАКУНОВА БУРУЛСУН ТОКТОЖУМАЕВНА

2018-ЖЫЛЫ

Сканировано с CamScanner

Чынгыз Айтматов «Биринчи мугалим»

Саламатсыздарбы, кадырман коноктор жана окуучулар!

Анда эмесе, балдар мен силерди уч топко болуп алсам.

1) «Билим » тобу
2) «Умут » тобу
3) « Акыл» тобу

Балдар, сабакты баштаар алдында жагымдуу маанай тузуп алалы.

Мугалим: Амансынарбы, ак пейилдуу балдарым,
Адеп дилдуу кыздарым!

«Билим» тобу: Сиздерге ачык конул, келечектин жарыгын каалайбыз!

«Умут» тобу: Жугумдуу болуп, ар бир алган билиминер,
Баалансын ийгиликтуу кунунуздор!

«Акыл» тобу: Арыбаныз, бар болунуз эжеке,
Пейилинизде дайым болсун береке.

Мугалим: Чон рахмат, балдар! Анда сабагыбызды торт сап ыр менен баштасам.

Кырк мин жыл отсо дагы эстен чыккыс,
Кыргыздын кыраанына бар аты Чынгыз
Кайсы элге барса дагы тааный турган,
Кыргыздын паспорту бар аты Чынгыз! – демекчи быйыл Чынгыз атабыздын канча жылдыгын белгилоонун алдында турабыз?

Окуучу: Быйылкы жылы Чынгыз Айтматовдун 90 жылдыгын белгилегени турабыз

Мугалим: Азаматсын!

Балдар биздин сабагыбыздын максаты:

Билим беруучулук: Окуучулар Ч.Айтматовдун «Биринчи мугалим» чыгармасы боюнча алган билимдерин терендетишет.	Эгерде, Ч.Айтматовдун «Биринчи мугалим» чыгармасындагы каармандарды айырмалай билсе, оз ойлорун толук айта алышса
Онуктуруучулук: Турмушка болгон тушунугун калыптандырышат, логикалык ойлоо жондомдуулукторун остурушот	Эгерде, окуучулар берилген суроолорго так, туура жооп берип, логикалык ойлоо жондомдуулукторун остуро алышса
Тарбия беруучулук: Топтордо иштоо менен патриоттуулукка, бири-бирин сыйлоого тарбияланышат.	Эгерде, топтордо иштоо менен бири-бирин угуп, патриоттуулукка тарбияланышса

Мугалим: Балдар , сабагыбызды алдын-ала берилген тапшырмаларды аткаруу менен баштасак. Мен силердин сабактагы ар бир жообунарды китепче менен бааламакчымын.

Анда балдар, сабакка активдуу катышалы.

Сканировано с CamScanner

«Билим» тобу: Биз Ч.Айтматов агабыз жонундо фото-коллаж менен даталарды суйлотобуз.

1928-жыл Ч.Айтматов Талас областынын Шекер айылында жарык дуйного келген.

1952-жылы Ч.Айтматовдун «Гезитчи Дзюйо» ангемеси биринчи жолу жарыкка чыккан.

1963-жылы «Биринчи мугалим » китеби жарыкка чыккан.

1966-жылы Советтер Союзунун Республикалык Жогорку Кенешинин депутаты болгон.

2008-жылы 80 жаш курагында дуйнодон кайткан.

2018-жылы Турксой уюму тарабынан 90 жылдыгы белгиленгени жатат.

Мугалим: Азаматсынар, балдар! Силердин фото-коллажынар абдан кызыктуу болду. Кийинки топко кезек берели.

«Умут »тобу: Биз «Табышмактуу уй » кондумун жана Алтынайдын монологун айтып бермекчибиз.

Окуянын башталышы: Эмесе азыр жоношум керек.

Окуянын онугушу: Жок азыр зарыл жумуштарым бар.

Окуянын аякташы: Жок, антип ойлобогула. Эмнеге таарынайын?

Окуя болгон жер : Мектеп

Каарман: Алтынай

Чыгарма: Ч.Айтматов «Биринчи мугалим»

Окуучу : Мен Академик Алтынай Сулайманованын моноголун айтып беремин.

Монолог: Ак-Жар айылы. Аталаш тууганымдын уйундо оскон жетим кызмын. Кундордун биринде айылыбызга аскер кийимчен, чоочун жигит келди. Карангы элдин кат-сабатын жоюп, жашоонун нугун башка жакка буруп, мектеп ачып,бала окутуп жатты. Он чакты балдар-кыздардын ичинен чонураагы, дурус билгени мен элем. Дуйшон агай менин зээндуулугумду, окууга болгон дилгирлигимди алгач кундон эле сезе алды. Дуйшон агайымдын ар кимден уккан ачуу создору, шылдыңдоолору, анын алган багытынан тайдыра алган жок. Дуйшон агайдын мен учун кылган аракеттери, мага болгон зор ишеничи конулумду жубаткан жылуу создору, алигиче эсимден кетпейт.

Мугалим: Азаматсынар, балдар! Силердин да аткарган тапшырмаларынар дагы абдан кызыктуу болду. Анда эмесе, кийинки топко кезек берсек.

Сканировано с CamScanner

«Умут» тобу: Биринчи мугалим Дуйшон агайдын жетелеп окуткан балдары тууралуу повест 1963-жылы жарыкка чыккандыгын эске алуу менен Дуйшондун умуту акталып олтургандыгын элестете алдык. «Адамга эн кыйыны кун сайын адам болуу »- деп Чыңгыз Айтматов атабыз айтмакчы, Алтынай Сулайманова терен билим алуу менен академикке жетип, эмгегинин узуру тууралуу Чынгыз Айтматов менен баарлашканын кийиз дуйносундо бере алдык.

Дуйшон агай иши акталып,
Ак-караны таанып кашкайып
Алтынайга окшоп далайы,
Акылмандар чыкты таш жарып- демекчи, биз да келекте академик боууга умтулабыз.

Мугалим: Азаматсынар, балдар! Бугунку сабагыбызда озгочо баалуу ой-пикирлер айтылды. Биз дагы Дуйшон агайыбыздай патриот, Алтынай Сулайманова эжебиздей академик бололу.

Билимге омур бою дитинди кой,
Адептуу таза болсун ойлогон ой,
Адам деген улуу атты куто билсен
Урмат-сыйга ээ болосун опол тоодой- деген торт сап ыр менен сабагыбызды жыйынтыктасак.

Анда эмесе балдар, алдынарга берилген китепчелерди сапап чыксак.
Конул бурганыныздарга, чон ырахмат!

Сканировано с CamScanner

«Акыл» тобу: Биздин топ Ч.Айтматов атабыздын 90 жылдыгына карата кыскача видео-ролик тарткапбыз. Ошол видео-роликке конулунуздорду бурсак. (видео-ролик корсотулот)

Окуучу: Чыгармадагы Дуйшон агайыбыздын образына синквейн тузуп бермекчибиз.

Зат атооч: Дуйшон

Сын атооч: Чыдамдуу, кайраттуу

Этиш: Окутат, уйротот, тарбиялайт

Фраза: Дуйшон биринчи мугалим болгон.

Синоним: мугалим

Мугалим: Азаматсынар, балдар! Силердин чыгармачылык онорунорго абдан кубанычтамын.

Биздин сабагыбыздын кийинки болугу «Визуалдаштыруу » стратегиясын колдонобуз. Силер, озунордун кыялынарда элестетуу менен образ жаратасынар. Анда балдар, сабакка активдуу катышалы.

«Билим» тобу: Биз чыгарманы окуп тушунуу менен Дуйшн агай Ак-Жар тоо этегинде биринчилерден болуп, мектеп ачып, балдардын кат-сабатын жоюуга умтулгандыгын элестетуу менен ага макет жасадык. Кандай тоскоолдук болбосун Дуйшон агай байдын сарайын мектеп кылып, балдарды озу суудан которуп откоруп, окута баштаган. Ал жерге Алтынай экоо балдарды топтоп кош терек тигишкен.

Тилек кылып тиккен кош терек,
Тирелишип оссун деп келет
Кат-сабатты жойгон алгачкы,
Карт тарыхты карап эскерет- деген торт сап ыр менен жыйынтыктасам.

«Акыл » тобу: Дуйшон агай Алтынайдын зиректигин байкап, окуусун Ташкенттен улантууга багыт берип, ал тургай озу узаткан. Ал Алтынайга: «Кийин сен да мугалим болуп, балдарды окутуп калсан, биздин жаман мектепти эстеп кулоорсун»- деп айтканын элестетуу менен жыгачтын турун колдонуп, интарция ыкмасында беруугo аракеттендик.

Алтынайдын ачып ак жолун,
Алсын билим деген сопсонун
Каранайым элден чыгарып,
Карангылык ачып тосмосун- дегендей, биз дагы билимдин туу чокусуна чыгалы демекчибиз.

Сканировано с CamScanner